

CHUYÊN ĐỀ NĂM 2023

“Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về nêu cao trách nhiệm nêu gương, xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu và cán bộ, đảng viên, góp phần xây dựng Đảng bộ và hệ thống chính trị của tỉnh trong sạch, vững mạnh”

I. TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH VỀ TRÁCH NHIỆM NÊU GƯƠNG, XÂY DỰNG PHONG CÁCH, TÁC PHONG CÔNG TÁC CỦA NGƯỜI ĐỨNG ĐẦU VÀ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN

1. Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu và cán bộ, đảng viên

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng công tác cán bộ, Người xác định “cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, phải xây dựng đội ngũ cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên”. Một trong những cách thức, biện pháp mà Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhắc đến khi xây dựng đội ngũ cán bộ là “nêu gương”, Người nhiều lần nhấn mạnh trách nhiệm, bổn phận, tư cách của người cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo rằng “nói đi đôi với làm”, “cố gắng làm kiểu mẫu cho quần chúng trong mọi việc”, “gương mẫu, gian khổ đi trước, hưởng thụ đi sau”...⁽¹⁾. Nghĩa là, trong mọi phong trào, mọi nhiệm vụ, cán bộ, đảng viên đều phải tiên phong, gương mẫu làm trước, tiến trước, làm tròn phần việc được giao phó để quần chúng noi theo. Nêu gương là thể hiện phương thức và phong cách lãnh đạo của Đảng ta, cũng là thể hiện nhân cách của mỗi cán bộ, đảng viên, vì vậy nêu cao tinh thần, thái độ, trách nhiệm gương mẫu của cán bộ, đảng viên có vai trò rất to lớn để biến đường lối, chủ trương của Đảng thành hiện thực. Hồ Chí Minh chỉ ra rằng: “Nhân dân thường nói đảng viên đi trước, làng nước theo sau. Đó là một lời khen chân thành đối với đảng viên và cán bộ chúng ta”.

Để nêu gương, Người yêu cầu cán bộ, đảng viên phải nghiêm túc, trung thực, thật thà tự phê bình; có khuyết điểm thì gương mẫu nhận trách nhiệm về mình, không đổ lỗi, tranh công. Cán bộ, đảng viên là đầy tớ của dân nên càng tự phê bình trước dân chừng nào, dân càng bằng lòng phục vụ mình chừng ấy. Trong tự phê bình càng nghiêm túc, trung thực thì dân tin, dân theo, uy tín của cán bộ, đảng viên càng cao. Mà dân tin, dân theo thì chế độ ta còn, Đảng ta còn. Với ý nghĩa đó, nêu gương của cán bộ, đảng viên là dũng cảm đấu tranh với những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức và lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong chính bản thân mình và trong một bộ phận cán bộ, đảng viên; là phải kiên quyết khắc phục mọi

⁽¹⁾ Hồ Chí Minh Toàn tập, NXB Chính trị quốc gia, năm 2000, Tập 15, tr. 546.

biểu hiện quan liêu, mệnh lệnh, xa rời thực tế, thiếu ý thức tổ chức kỷ luật, tha hóa về quyền lực, địa vị, xa rời quần chúng.

Không chỉ nói về việc nêu gương của mỗi cán bộ, đảng viên nói chung, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn nhấn mạnh những cán bộ chủ chốt, cấp cao cần phải tiên phong trong việc nêu gương. Cán bộ, đảng viên có chức vụ càng cao càng phải coi trọng nêu gương, nêu gương một cách thiết thực, chân thành, nêu gương trong mọi hoàn cảnh, từ việc nhỏ đến việc lớn; từ việc học tập, rèn luyện, tu dưỡng cho đến việc làm cụ thể trong thực tiễn, trong quan hệ với công việc, với mọi người tại công sở đến các quan hệ trong gia đình, người thân, Nhân dân và trong xã hội, tóm lại là nêu gương trong ba mối quan hệ cơ bản: với mình, với người và với việc. Là người đứng đầu mà không nêu gương là không có trách nhiệm với cấp dưới, với nhân viên của mình, với Nhân dân, với Tổ quốc và với chính bản thân mình; là không xứng đáng với vị trí lãnh đạo, đứng đầu. Trong bài nói chuyện tại phiên họp cuối năm của Hội đồng Chính phủ năm 1963, Người nhắc nhở: “Một điều rất quan trọng nữa là các đồng chí bộ trưởng, thứ trưởng và cán bộ lãnh đạo phải luôn luôn gương mẫu về mọi mặt, phải nêu gương sáng về đạo đức cách mạng: cần kiệm liêm chính, chí công vô tư; phải giữ gìn tác phong gian khổ phấn đấu, phải không ngừng nâng cao chí khí cách mạng trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc. Có như thế mới xứng đáng với đồng bào miền Nam đang chiến đấu vô cùng anh dũng chống đế quốc Mỹ và tay sai của chúng để giải phóng miền Nam và hòa bình thống nhất nước nhà. Nhân dân ta rất tốt. Nếu chúng ta làm gương mẫu và biết lãnh đạo thì bất cứ công việc gì khó khăn đến đâu cũng nhất định làm được”.

Đồng thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn chỉ ra cách thức, phương pháp nêu gương. Theo Người, nêu gương là phương pháp dùng sự việc tốt, con người điển hình tiên tiến để tác động mạnh mẽ đến người khác, khiến họ khâm phục, tán thành và noi theo. Trong tác phẩm “Sửa đổi lối làm việc”, Người chỉ ra cách thức nêu gương của cán bộ, đảng viên: “Nếu gặp khi lợi ích chung của Đảng mâu thuẫn với lợi ích riêng của cá nhân, thì phải kiên quyết hy sinh lợi ích của cá nhân cho lợi ích của Đảng. Khi cần đến tính mệnh của mình cũng phải vui lòng hy sinh cho Đảng. Mỗi đảng viên, mỗi cán bộ phải hiểu rõ, phải thực hành như thế”.

Vì lẽ đó, Người kiên quyết phê phán những cán bộ không tốt, làm gương xấu cho Nhân dân, bôi nhọ danh dự của Đảng. Người yêu cầu: “Đảng viên và đoàn viên nào còn lười biếng lao động, trốn tránh nghĩa vụ, thiếu đạo đức cách mạng, nêu gương xấu trong Nhân dân, thì phải quyết tâm sửa đổi để trở thành đảng viên và đoàn viên tốt. Nếu không thì sẽ bị loại ra ngoài phong

trào cách mạng”⁽²⁾. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, người đứng đầu nói nhiều làm ít, hoặc nói một đằng làm một nẻo, hay nói mà không làm thì không ai tin, sẽ mất uy tín và vai trò với cấp dưới. Người từng chỉ ra rằng “Nếu chính mình tham ô bảo người ta liêm khiết có được không? Không được. Mình trước hết phải siêng năng, trong sạch thì mới bảo người ta trong sạch, siêng năng được”⁽³⁾. Người lưu ý “Một đảng viên ở địa vị càng cao, thì càng phải giữ đúng kỷ luật của Đảng, càng phải làm gương dân chủ”⁽⁴⁾. Do đó, chỉ có nhất quán giữa lời nói và việc làm thì người đứng đầu mới có được sự tin yêu của tập thể, của cấp dưới.

Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ đưa ra những tư tưởng, quan điểm rất đúng đắn về nêu gương mà chính Người còn là hiện thân cao đẹp nhất về trách nhiệm nêu gương trước Đảng, trước Nhân dân. Người kiên trì nêu gương về đạo đức còn nhiều hơn những điều Người nói và viết ra. Địa vị càng cao, uy tín càng lớn, Người càng ra sức tự hoàn thiện. Người đã thực hành phong cách nêu gương một cách nhuần nhuyễn, hết sức mẫu mực và tự nhiên. Khuyến Nhân dân rèn luyện thân thể để có sức khỏe kháng chiến thắng lợi, kiến quốc thành công thì bản thân Người ngày nào cũng tập thể dục. Khuyến thanh niên tự học, Người đã là một tấm gương tự học suốt đời. Khuyến mọi người giản dị, tiết kiệm vì đất nước còn nghèo, Nhân dân còn đói khổ thì suốt cả cuộc đời Người luôn giản dị và tiết kiệm. Ở địa vị càng cao Người càng giản dị, trong sạch, cả một đời không xa xỉ, hoang phí. Khi đã là Chủ tịch nước, đôi tất của Người cũng vá nhiều lần mới thay. Đôi dép cao su như “đôi hài vạn dặm nhiều thâm niên”, tụt quai thì được đóng đinh sửa lại không biết bao lần. Bát cháo Người ăn lúc mệt cũng được nấu lại từ cơm nguội cho khỏi lãng phí. Khi nước nhà vừa giành được độc lập năm 1945, đứng trước nạn đói đang đến gần, Người kêu gọi đồng bào cả nước nhường áo, sẻ cơm, cứ 10 ngày nhịn ăn một bữa, mỗi tháng nhịn 3 bữa, đem gạo đó để cứu dân nghèo, để những người nghèo có bữa rau, bữa cháo chờ mùa lúa năm sau, khỏi đến nỗi chết đói... Người chắt chiu như người cha lo cho một gia đình lớn khi cảnh nhà đông con mà còn túng thiếu. Chắt chiu để dành phần hơn cho người khác, tiết kiệm để giúp những người còn khó khăn hơn. Sau này, cho đến tận phút lâm chung, Người vẫn không quên dặn lại: “Sau khi tôi đã qua đời, chớ nên tổ chức diếu phúng linh đình, để khỏi lãng phí thời giờ và tiền bạc của Nhân dân”⁽⁵⁾. Những câu chuyện, sự việc dù nhỏ, nhưng có thể thấy Bác thể hiện trách nhiệm nêu gương của mình từ những việc làm nhỏ nhất để không chỉ mỗi cán bộ, đảng viên nhất là người đứng

(2) Hồ Chí Minh: Toàn tập, Sdd, t4, tr.183.

(3) Hồ Chí Minh toàn tập, NXBCTQG, H.2011, tập 8, tr.98.

(4) Hồ Chí Minh toàn tập, NXBCTQG, H.2011, tập 8, tr.454.

(5) Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

đầu soi vào đó, để thấy trách nhiệm tự tu dưỡng tốt để trở thành con người có đời tư trong sáng mà đồng thời còn phải là tấm gương giúp Nhân dân nhìn vào đó làm những điều đúng, điều thiện, chống lại thói hư, tật xấu.

2. Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu và cán bộ, đảng viên

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò của đội ngũ cán bộ, Người rất quan tâm đến xây dựng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng, đặc biệt là xây dựng, rèn luyện phong cách công tác. Trong sự nghiệp cách mạng của Đảng, mỗi cán bộ, đảng viên đều có trách nhiệm tổ chức, lãnh đạo quần chúng, dẫn dắt quần chúng Nhân dân đi theo Đảng. Khi Đảng cầm quyền, đảng viên được tin nhiệm và sắp xếp tham gia công tác lãnh đạo, quản lý ở các cơ quan, đơn vị. Trong các tổ chức đảng, chính quyền, đoàn thể, doanh nghiệp nhà nước, đa số người đứng đầu là đảng viên. Vì vậy, phong cách của người lãnh đạo, người đứng đầu, của mỗi cán bộ, đảng viên có vai trò quan trọng trong việc thực hiện quan điểm, đường lối của Đảng, trong kết quả triển khai thực hiện nhiệm vụ. Trước lúc đi xa, trong Di chúc, Người căn dặn: “Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đày tớ thật trung thành của Nhân dân”. Cụ thể như sau:

Thứ nhất, phong cách tư duy độc lập, tự chủ và sáng tạo: Theo Bác, độc lập là không phụ thuộc, không bắt chước, không theo đuôi, giáo điều, tránh lối cũ, đường mòn và tự mình phải luôn tìm tòi, suy nghĩ. Tự chủ là tự mình làm chủ suy nghĩ, làm chủ bản thân và công việc của mình, tự mình thấy trách nhiệm trước đất nước và dân tộc. Sáng tạo là vận dụng đúng quy luật chung cho phù hợp với cái riêng, cái đặc thù; sẵn sàng từ bỏ những cái cũ, lạc hậu, tìm tòi, đề xuất những cái mới để có thể trả lời được những đòi hỏi của thực tiễn cuộc sống đặt ra. Người nói về tư duy độc lập, tự chủ, đổi mới, sáng tạo: "Không phải cái gì cũ cũng bỏ hết, không phải cái gì cũng làm mới. Cái gì cũ mà không xấu nhưng phiền phức thì phải sửa đổi lại cho hợp lý... Cái gì cũ mà tốt, thì phải phát triển thêm... cái gì mới mà hay thì ta phải làm"⁽⁶⁾. Tư duy độc lập, tự chủ, sáng tạo đồng nghĩa với một bản lĩnh vững vàng, một tinh thần dũng cảm dám nghĩ đến những "nghịch lý táo bạo" trên cơ sở nhân cách và tài năng, tự quyết định một cách độc lập hành động, quan điểm của mình không vì áp lực bên ngoài mà thay đổi chính kiến với tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm trước Nhân dân, Tổ quốc và Đảng. Tư duy đó tạo cho mỗi cán bộ có bản sắc riêng, chính kiến riêng,

⁶ Tác phẩm *Đời sống mới*, Nxb Trẻ - Nxb Chính trị Quốc gia, 2005, tr.8.

xa lạ với những gì xơ cứng, giáo điều, không có khí khái. Trên mọi vấn đề, phải luôn suy nghĩ, tìm tòi một cách độc lập, không lệ thuộc vào người khác hay cái có sẵn; không vận dụng một cách giáo điều mà tự mình tìm tòi, suy nghĩ, truy đến tận cùng bản chất của sự vật, hiện tượng để tìm ra chân lý cách mạng, phù hợp với nhu cầu và điều kiện thực tiễn của đất nước, đặc điểm thời đại.

Thứ hai, phong cách lãnh đạo dân chủ, nhưng quyết đoán: Phong cách làm việc dân chủ và quyết đoán của Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện trong cách thức, phương pháp lãnh đạo, chỉ đạo sự nghiệp cách mạng. Đó là phong cách làm việc giản dị, gần gũi, nhưng sâu sắc, quyết đoán; hòa mình vào quần chúng nhân dân, coi nhân dân là cội nguồn của mọi thắng lợi. Người coi “Dân chủ là chìa khóa vạn năng” để khơi dậy tính sáng tạo của nhân dân, huy động và sử dụng nguồn lực nhân dân vào các lĩnh vực, ngành, nghề hoạt động khác nhau, bảo đảm thắng lợi cho sự nghiệp cách mạng ở mọi lúc, mọi nơi. Người nhấn mạnh: “Dân chủ, sáng kiến, hăng hái, ba điều đó rất quan hệ với nhau. Có dân chủ mới làm cho cán bộ và quần chúng đề ra sáng kiến. Những sáng kiến đó được khen ngợi, thì những người đó càng thêm hăng hái, và người khác cũng học theo. Và trong khi tăng thêm sáng kiến và hăng hái làm việc, thì những khuyết điểm lật vặt, cũng tự sửa chữa được nhiều”⁽⁷⁾. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu người lãnh đạo quản lý phải có ý thức tập thể cao, tạo được bầu không khí dân chủ, cởi mở trong làm việc, cũng như trong cuộc sống; từ đó, tạo động lực, niềm tin cho mỗi người có thể tham mưu, hiến kế, đề xuất những cách thức, biện pháp nâng cao năng suất lao động, xây dựng đơn vị, địa phương vững mạnh về mọi mặt. Theo Người, đề cao phong cách làm việc dân chủ nhưng không đồng nghĩa với dân chủ quá trớn, mạnh ai người nấy làm, mà phải tuân theo nguyên tắc “tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách”; làm bất kỳ việc gì phải đặt lợi ích của Đảng, của Nhân dân lên trên hết, trước hết; phải nêu cao tính tiên phong gương mẫu của cán bộ, đảng viên; phải miệng nói tay làm, liên hệ chặt chẽ với Nhân dân.

Thứ ba, phong cách lãnh đạo sâu sát: Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh, khi đã có đường lối đúng, thì công tác kiểm tra là một trong ba nhân tố cơ bản nhất bảo đảm cho đường lối của Đảng ta thắng lợi. Muốn kiểm tra, giám sát tốt thì cán bộ phải sâu sát, phải “đi tận nơi, xem tận chỗ”. Sở dĩ sự thật còn bị bung bít vì sự kiểm tra, giám sát “của các ngành, các cấp, không nghiêm túc, chưa chặt chẽ”, “chưa biết dựa vào quần chúng, nhân dân”. Người nghiêm khắc phê bình tình trạng: “cán bộ lãnh đạo chỉ lo khai hội và thảo nghị quyết, đánh điện và gửi chỉ thị, sau đó, thì họ không biết gì đến những nghị quyết đó đã thực hành đến đâu, có những sự khó khăn trở ngại

⁷ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb, Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.5, tr. 284

gì, dân chúng có ra sức tham gia hay không. Họ quên mất kiểm tra. Đó là một sai lầm rất to. Vì thế mà “đầy túi quần thông cáo, đầy túi áo chỉ thị” mà công việc vẫn không chạy”⁽⁸⁾. Người khẳng định: từ thực tế công tác kiểm tra, Đảng có thể đề ra chủ trương, đường lối, chính sách đúng đắn và tổ chức thực hiện đạt kết quả cao. Kiểm tra không chỉ giúp cho lãnh đạo nắm chắc tình hình, cảnh báo, nhắc nhở cấp dưới kịp thời sửa chữa khuyết điểm, sai lầm, mà còn giúp người lãnh đạo phát hiện những kinh nghiệm tốt, những điển hình hay để nhân rộng. Người chỉ rõ: lãnh đạo mà không kiểm tra, giám sát thì coi như không có lãnh đạo. Vì thế, Người thường xuyên nhắc nhở cán bộ các cấp, nhất là cán bộ chủ trì, phải thường xuyên coi trọng và thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát để bảo đảm cho nghị quyết, chỉ thị của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước được thực hiện một cách tốt nhất, thực sự đi vào cuộc sống... Như vậy, lãnh đạo sâu sát sẽ nâng cao được tính khách quan, minh bạch, tăng cường được công tác kiểm tra, giám sát, từ đó kiểm soát tốt hơn đối với việc thực thi quyền lực, kiểm tra, giám sát chặt chẽ việc sử dụng tài sản của Nhà nước, của Nhân dân, góp phần phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực có hiệu quả.

Thứ tư, khéo dùng người, trọng dụng người tài: Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: “Dụng nhân như dụng mộc”, người nào dùng vào việc ấy. Người đặc biệt quý trọng và chú trọng sử dụng người tài, vì đây là tầng lớp tinh hoa của đất nước, những người tài đức, những người có thể làm được những việc ích nước, lợi dân. Đồng thời phải biết chăm lo phát hiện nhân tài, phải biết đào tạo, bồi dưỡng nhân tài và phải biết sử dụng nhân tài một cách hợp lý. Việc trọng dụng nhân tài phải làm thường xuyên, liên tục, như người làm vườn vun trồng những cây cối quý báu. Muốn sử dụng người tài phải quý trọng nhân cách của họ. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, một quốc gia, một đất nước không biết sử dụng nhân tài là một khuyết điểm to, làm lãng phí một vốn quý của Đảng và Nhà nước trong xây dựng và kiến thiết. Thực tiễn quá trình vận động, thuyết phục các tầng lớp nhân sỹ, trí thức trong và ngoài nước của Người tham gia hoạt động cách mạng là minh chứng sinh động nhất cho phong cách khéo dùng người, trọng dụng người tài của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Thứ năm, phong cách lãnh đạo khoa học, năng động, sáng tạo: Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, tính khoa học phải được đảm bảo bằng tri thức khoa học. Để có tri thức khoa học, người cán bộ lãnh đạo, người đứng đầu phải chịu khó học tập, nghiên cứu để nâng cao trình độ về chính trị, văn hoá, nghiệp vụ cũng như nắm được tình hình trong và ngoài nước. Đồng thời, muốn xây dựng được phong cách làm việc khoa học, cần phải nắm vững lý

⁸ Hồ Chí Minh - *Toàn tập*, Tập 5, Nxb CTQG, H. 2011, tr.636 - 637

luận, những quy luật khách quan, nắm bắt thực tiễn, am hiểu thực tiễn một cách cặn kẽ, thì mới có thể vận dụng thành công lý luận vào thực tiễn đời sống và công việc. Khoa học là khách quan, do đó phương pháp lãnh đạo khoa học là không được nôn nóng, chủ quan, duy ý chí; phải linh hoạt, sáng tạo, trên cơ sở thường xuyên nghiên cứu, cập nhật tình hình cụ thể để có sự lãnh đạo sâu sát, kịp thời. Phải bỏ lối làm việc theo kiểu “tư duy nhiệm kỳ”, chỉ tập trung giải quyết những vấn đề ngắn hạn trước mắt, có lợi cho mình. Cùng với đó, theo tư tưởng của Bác năng động là tích cực, chủ động, dám nghĩ, dám làm và sáng tạo là sự say mê, tìm tòi để tạo ra những giá trị mới về vật chất, tinh thần hoặc tìm ra cái mới, cách giải quyết mới mà không bị gò bó phụ thuộc vào cái đã có. Sáng tạo là vận dụng đúng quy luật chung cho phù hợp với cái riêng, cái đặc thù; sẵn sàng từ bỏ những cái cũ, lạc hậu, tìm tòi, đề xuất những cái mới để có thể trả lời được những đòi hỏi của thực tiễn cuộc sống đặt ra. Năng động là cơ sở để sáng tạo và sáng tạo là động lực để năng động. Năng động, sáng tạo là phẩm chất cần thiết của mỗi cán bộ, đảng viên, người lao động bởi nó giúp con người có thể vượt qua những ràng buộc của hoàn cảnh, rút ngắn thời gian để đạt được mục đích đã đề ra một cách nhanh chóng, tốt đẹp.

Thứ sáu, phong cách nêu gương: Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, mỗi cán bộ, đảng viên đều phải làm gương trong mọi công việc, từ nhỏ đến lớn, thể hiện thường xuyên về mọi mặt; phải cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; phải nói đi đôi với làm. Trong các nội dung nêu gương, cán bộ, đảng viên phải luôn luôn nêu gương về tinh thần phục vụ Nhân dân. Người nhấn mạnh trách nhiệm phục vụ Nhân dân từ một triết lý sâu xa rằng, cơm chúng ta ăn, áo chúng ta mặc đều do mồ hôi, nước mắt của Nhân dân mà ra, nên chúng ta phải đền bù xứng đáng cho Nhân dân. Vì vậy, cán bộ, đảng viên phải xông xáo, nhiệt tình, sâu sát Nhân dân; gương mẫu và dám chịu trách nhiệm trước dân cả về lời nói và việc làm. Và Người luôn thể hiện một tấm gương sáng về nói đi đôi với làm và nêu gương cho mọi người học tập, làm theo. Đồng chí Phạm Văn Đồng đã đánh giá: "Mọi lời nói, việc làm của Hồ Chí Minh đều thiết thực và cụ thể. Nói là làm, thường là làm nhiều hơn nói, có khi làm mà không cần nói, tư tưởng hiện ra trong hành động"...

II. QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG VỀ TRÁCH NHIỆM NÊU GƯƠNG, XÂY DỰNG PHONG CÁCH, TÁC PHONG CÔNG TÁC CỦA NGƯỜI ĐÚNG ĐẦU VÀ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN

Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh, trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng ta luôn đề cao vai trò tiên phong, gương mẫu của người đảng viên Đảng Cộng sản. Ngay từ khi thành lập Đảng, Đảng ta đã khẳng định tính chất tiên phong của Đảng và điều này đã được khẳng định

trong Điều lệ Đảng: “Đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam là chiến sĩ cách mạng trong đội tiên phong của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và dân tộc Việt Nam, suốt đời phấn đấu cho mục đích, lý tưởng của Đảng”. Từ đó cho đến nay, Đảng Cộng sản Việt Nam thường xuyên xác định nhiệm vụ phát huy tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên là một phương thức lãnh đạo của Đảng. Đồng thời quan tâm, chăm lo giáo dục, rèn luyện, bồi dưỡng, phát huy vai trò, trách nhiệm, tính tiên phong, gương mẫu cho đội ngũ cán bộ, đảng viên. Điều này, đã được thể hiện có hệ thống, và ngày càng hoàn thiện qua các văn kiện của Đảng, qua các kỳ Đại hội của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Đến Đại hội XII, Đảng ta xác định: “Giữ vững bản chất giai cấp công nhân của Đảng, vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên” và “xây dựng đội ngũ đảng viên thật sự tiên phong, gương mẫu, trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân, có trách nhiệm cao trong công việc,...”. Quán triệt quan điểm đó của Đảng, ngày 07/6/2012, Ban Bí thư Trung ương Đảng ban hành Quy định số 101-QĐ/TW về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp. Trong đó yêu cầu: Mỗi cán bộ, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam phải tích cực học tập và làm theo tám gương đạo đức Hồ Chí Minh. Cán bộ có chức vụ càng cao càng phải gương mẫu. Đồng thời, đề ra 7 nội dung mà cán bộ, đảng viên phải thực hiện trách nhiệm nêu gương gồm: (1) Về tư tưởng chính trị, (2) Về đạo đức, lối sống, tác phong, (3) Về tự phê bình, phê bình, (4) Về quan hệ với Nhân dân, (5) Về trách nhiệm trong công tác, (6) Về ý thức tổ chức kỷ luật và (7) Về đoàn kết nội bộ. Đảng yêu cầu cán bộ, đảng viên phải gương mẫu trong công việc, cuộc sống để tăng cường kỷ luật, kỷ cương hành chính; chấn chỉnh lề lối, tác phong làm việc; nâng cao trách nhiệm trong thực thi nhiệm vụ. Đối với người đứng đầu, quy định nêu gương nhằm kiểm tra, giám sát việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ, chấn chỉnh, xử lý đối với những trường hợp chưa thực hiện đúng quy định, vi phạm đạo đức, lối sống, thoái hóa, biến chất, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”.

Ngày 19/12/2016, Bộ Chính trị ban hành Quy định số 55-QĐ/TW, về một số việc cần làm ngay để tăng cường trách nhiệm nêu gương, trong đó đề cập 6 quy định, nhằm “tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên, kịp thời chấn chỉnh tác phong công tác, lối sống xa hoa, lãng phí gây phản cảm trong xã hội và gương mẫu thực hiện nếp sống văn minh, giản dị, tiết kiệm”. Quy định yêu cầu phải làm tốt công tác giáo dục tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, nêu gương người đứng đầu và phát huy vai trò giám sát của Nhân dân.

Ngày 25/10/2018, Ban Chấp hành Trung ương ban hành Quy định số 08-QĐi/TW về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương với 5 điều quy định rõ việc thực hiện trách nhiệm nêu gương. Quy định có ý nghĩa quan trọng để nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng và đảng viên, đề cao ý thức trách nhiệm, tiên phong, gương mẫu, đáp ứng yêu cầu tình hình mới hiện nay. Tạo sự khích lệ hoàn thiện, tự soi, tự sửa, tự điều chỉnh thái độ và hành vi, răn đe, cảnh tỉnh, cảnh báo, phòng ngừa nguy cơ sai phạm của từng đồng chí Ủy viên Trung ương trong công tác, cuộc sống, sinh hoạt cá nhân và gia đình. Thực hiện nêu gương trở thành việc làm tự giác, thường xuyên, nếp văn hóa, đề cao ý thức trách nhiệm, tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ cao cấp ở Trung ương. Quy định cũng chỉ rõ: “chủ động xin từ chức khi thấy mình không còn đủ điều kiện, năng lực, uy tín để thực hiện nhiệm vụ”.

Đại hội XIII của Đảng đã khẳng định: “Thực hiện nghiêm các quy định của Đảng về trách nhiệm nêu gương, chức vụ càng cao càng phải gương mẫu. Đảng viên tự giác nêu gương để khẳng định vị trí lãnh đạo, vai trò tiên phong, gương mẫu, tạo sự lan tỏa, thúc đẩy các phong trào cách mạng. Nêu gương là trách nhiệm, bổn phận và là đạo lý của người đảng viên của Đảng trước Nhân dân; trách nhiệm nêu gương đó phải được thể hiện từ trong tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, tự phê bình, phê bình đến trong quan hệ với quần chúng, trách nhiệm trong công tác, ý thức tổ chức kỷ luật, đoàn kết nội bộ”⁽⁹⁾.

Cùng với đề ra quan điểm “6 dám” đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên; để phát huy phẩm chất, trí tuệ, năng lực và tính tiên phong, gương mẫu, Đại hội XIII bổ sung vào văn kiện “có chính sách khuyến khích và cơ chế phù hợp bảo vệ những cán bộ có ý chí chiến đấu cao, gương mẫu thực hiện nguyên tắc của Đảng và pháp luật của Nhà nước, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn thử thách và quyết liệt trong hành động vì lợi ích chung”. Theo đó, “dám nghĩ” là không được bằng lòng, tự mãn với những cái đã có mà phải luôn luôn trần trở tìm tòi, tìm ra cái mới, cách làm hiệu quả. “Dám nói” ở đây không phải là nói càn, phát ngôn ngược lại đường lối, chủ trương của Đảng mà là nói thẳng, nói thật, nói đúng, nói đi đôi với làm, nói ít hơn làm.

Trong công tác xây dựng Đảng hiện nay, trước thực trạng một bộ phận cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu các cơ quan Đảng và Nhà nước khi mắc sai lầm, khuyết điểm “không dám chịu trách nhiệm”, tìm mọi cách

⁽⁹⁾ <https://dangcongsan.vn/xay-dung-dang/phat-huy-vai-tro-neu-guong-cua-dang-vien-trong-cong-tac-xay-dung-dang-tai-cac-dia-phuong-593593.html>

đùn đẩy trách nhiệm cho cấp dưới và cho tổ chức. Đảng đưa quan điểm “dám chịu trách nhiệm” của người cán bộ, đảng viên là nét văn hóa, lòng tự trọng, danh dự của người cán bộ, đảng viên, thể hiện rõ quan điểm tự phê bình và phê bình của Đảng. Đặc biệt, là “dám đương đầu, dám đột phá”; đây là vấn đề mới, vấn đề khó, nhất là trong điều kiện hệ thống pháp luật của nước ta chưa được hoàn thiện, thiếu đồng bộ, thậm chí có chồng chéo, chưa cập nhật với những vấn đề mới nảy sinh của đời sống xã hội. Đây chính là cơ sở để cán bộ, đảng viên vững tâm, vững lòng hơn khi có những đổi mới sáng tạo vì sự phát triển, vì lợi ích sự nghiệp chung của đất nước. Muốn cho đất nước đổi mới theo hướng tích cực rất cần có những cán bộ có những đột phá nắm bắt thời cơ, dám nghĩ, dám làm, dám đổi mới sáng tạo vì sự nghiệp chung, vì lợi ích của Nhân dân.

Nghị quyết Trung ương 6 khóa XIII về tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo, cầm quyền của Đảng đối với hệ thống chính trị trong giai đoạn mới đã xác định rõ, một trong những nhiệm vụ, giải pháp được đề ra là: “Phát huy vai trò, trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên”, trong đó xác định: “Mọi đảng viên phải gương mẫu, nói đi đôi với làm, thực hiện nghiêm Điều lệ Đảng, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, phục tùng tuyệt đối sự phân công của Đảng; giữ mối liên hệ mật thiết với nhân dân; học tập, rèn luyện, nâng cao năng lực, phẩm chất, lối sống; giữ gìn đoàn kết, thống nhất trong Đảng”⁽¹⁰⁾.

Cùng với đó, Đảng ta đã ban hành 3 chỉ thị và 1 kết luận về nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Chủ tịch Hồ Chí Minh⁽¹¹⁾ được triển khai đồng bộ đã đạt được nhiều kết quả rất quan trọng, khá toàn diện, với nhiều cách làm mới, sáng tạo, thiết thực, tạo chuyển biến mạnh mẽ, tích cực, có sức lan tỏa sâu rộng trong toàn Đảng và toàn xã hội.

*** Đối với tỉnh Lai Châu**, những năm qua, Đảng bộ tỉnh luôn bám sát quan điểm chỉ đạo của Đảng và điều kiện thực tiễn của địa phương, chú trọng xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức, nâng cao bản lĩnh chính trị, vai trò, năng lực lãnh đạo toàn diện của các cấp ủy đảng, năng lực cụ thể hóa và tổ chức thực hiện có hiệu quả các chủ trương,

⁽¹⁰⁾ Trích Nghị quyết số 28-NQ/TW, ngày 17/11/2022 của Hội nghị lần thứ sáu, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo, cầm quyền của Đảng đối với hệ thống chính trị trong giai đoạn mới

⁽¹¹⁾ Chỉ thị số 06-CT/TW, ngày 7/11/2006, của Bộ Chính trị khóa X, về tổ chức Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”; Chỉ thị số 03-CT/TW, ngày 14/5/2011, của Bộ Chính trị khóa XI, về tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016, của Bộ Chính trị khóa XII, về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”; Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW “về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”.

ng nghị quyết của Đảng. Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh các nhiệm kỳ đều xác định rõ quan điểm đề cao trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt các cấp.

Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV đã xác định quan điểm chỉ đạo về công tác xây dựng Đảng trong nhiệm kỳ 2020-2025 là “*Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức có đủ phẩm chất, năng lực, trí tuệ, tâm huyết, trách nhiệm, gắn bó mật thiết với Nhân dân, chú trọng xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý giỏi, gương mẫu, có uy tín cao với Nhân dân, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm*”. Trên tinh thần đó, Tỉnh ủy đã cụ thể hóa các quy định, chỉ thị, nghị quyết của Đảng về công tác xây dựng chỉnh đốn Đảng, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, công tác cán bộ, nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh bằng những văn bản cụ thể, xuyên suốt trong từng giai đoạn và hằng năm phù hợp với tình hình thực tiễn của địa phương.

Xác định “các cấp ủy, tổ chức đảng, từng đảng viên phải thường xuyên tự giác xem xét, nhìn lại mình để phát huy ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm, không chờ đến khi tổ chức hội nghị kiểm điểm, không chờ sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới cơ chế, chính sách”⁽¹²⁾. “Cụ thể hóa việc nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu các cấp, các ngành trong việc rèn luyện về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống; trách nhiệm với công việc được giao...”⁽¹³⁾. Đồng thời, “khuyến khích cán bộ đăng ký nội dung đổi mới, sáng tạo. Đề xuất đổi mới, sáng tạo của cán bộ phải báo cáo với người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, cơ quan, đơn vị nơi công tác và cam kết thực hiện có hiệu quả, kịp thời báo cáo những khó khăn, vướng mắc trong quá trình tổ chức thực hiện” và “tin tưởng giao trọng trách, nhiệm vụ quan trọng cho cán bộ; phát huy tối đa những tố chất của cán bộ như nhu cầu khẳng định bản thân, khát vọng vươn lên, ý chí tự lực, tự cường, vượt qua khó khăn, thử thách”⁽¹⁴⁾.

Đảng bộ tỉnh đặc biệt quan tâm đến vấn đề nêu gương của người đứng đầu, cán bộ, đảng viên, vì vậy trong các văn bản chỉ đạo, Tỉnh ủy luôn nhấn

⁽¹²⁾ Kế hoạch số 31-KH/TU ngày 10/4/2012 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”.

⁽¹³⁾ Chương trình hành động số 10-CTr/TU ngày 26/12/2016 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thực hiện Nghị quyết số 04-NQ/TW, ngày 30/10/2016 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

⁽¹⁴⁾ Kế hoạch số 87-KH/Tu ngày 20/5/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện Kết luận số 14-KL/TW của Bộ Chính trị về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung.

manh vai trò người đứng đầu, xây dựng đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược đủ năng lực, phẩm chất, ngang tầm nhiệm vụ, đề cao trách nhiệm nêu gương tự giác của người đứng đầu và cán bộ chủ chốt các cấp, của cán bộ, đảng viên⁽¹⁵⁾. Đồng thời chỉ rõ cần “Tập trung làm tốt 3 khâu: Học tập, làm theo Bác và nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cơ quan, đơn vị; phát huy sự chủ động, sáng tạo, linh hoạt của các tập thể, cá nhân trong triển khai thực hiện, đảm bảo thiết thực, hiệu quả, triệt để khắc phục bệnh hình thức” và xác định nhiệm vụ đột phá của tỉnh trong giai đoạn 2021-2025 là: “Thực hiện nghiêm trách nhiệm nêu gương, đẩy mạnh đổi mới sáng tạo, nâng cao ý chí tự lực, tự cường, khát vọng xây dựng cuộc sống ấm no, hạnh phúc, đưa Lai Châu phát triển nhanh và bền vững”⁽¹⁶⁾.

III. KẾT QUẢ VÀ SỰ CẦN THIẾT CỦA VIỆC NÊU CAO TRÁCH NHIỆM NÊU GƯƠNG, XÂY DỰNG PHONG CÁCH, TÁC PHONG CÔNG TÁC CỦA NGƯỜI ĐỨNG ĐẦU VÀ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN

1. Kết quả của việc nêu cao trách nhiệm nêu gương, xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu và cán bộ, đảng viên

Trong nhiệm kỳ Đại hội XII của Đảng, công tác xây dựng Đảng về đạo đức được đề cao, cùng với đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, toàn Đảng đã triển khai thực hiện đồng bộ với các quy định của Đảng về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên theo phương châm: chức vụ càng cao càng phải gương mẫu, qua đó đã tạo dấu ấn rõ nét về xây dựng văn hóa Đảng; việc thực hiện trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ cấp cao của Đảng và Nhà nước đã có chuyển biến tích cực, ngày càng tự giác hơn, bằng những việc làm, hành động cụ thể. Nhiều cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu cấp ủy, tổ chức, cơ quan, đơn vị đã trở thành tấm gương mẫu mực không chỉ về đạo đức, lối sống, mà còn trong công tác, có trách nhiệm với công việc, thực hiện nói đi đôi với làm, hết lòng phụng sự Đảng, Nhân dân, được Nhân dân tin yêu, quý trọng.

Việc học tập và làm theo Bác, nhất là phát huy trách nhiệm nêu gương đã tạo chuyển biến mạnh mẽ về ý thức rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân, cơ hội, thực dụng, “lợi ích nhóm” và những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”,

⁽¹⁵⁾ Kế hoạch số 69-KH/TU ngày 20/12/2016 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về việc tuyên truyền thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị và nhân rộng điển hình học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh" giai đoạn 2016-2020.

⁽¹⁶⁾ Kế hoạch số 44-KH/TU ngày 29/10/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW về "Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh" giai đoạn 2021-2025.

“tự chuyên hóa” trong nội bộ của đội ngũ cán bộ, đảng viên. Kết quả đó đã góp phần tạo ra những chuyển biến tích cực trong phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững ổn định chính trị, tăng cường quốc phòng, an ninh và đối ngoại của đất nước, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, được Nhân dân ghi nhận, đánh giá cao⁽¹⁷⁾.

Đồng thời qua việc tăng cường thanh tra, kiểm tra, giám sát, xử lý nghiêm những sai phạm của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu đã góp phần tích cực vào việc nêu gương, có tính giáo dục, răn đe cao, phòng ngừa các sai phạm; đấu tranh ngăn chặn có hiệu quả tình trạng suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyên hóa” trong đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu tổ chức, cơ quan, đơn vị. Qua đó, tạo sự đồng thuận cao trong xã hội và củng cố, tăng cường niềm tin của cán bộ, đảng viên và Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước.

Tuy nhiên, việc nhận thức và thực hiện trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, người đứng đầu có lúc, có nơi vẫn còn hạn chế, chưa lan tỏa rộng khắp. Một bộ phận cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu còn có những biểu hiện thiếu gương mẫu trong tu dưỡng, rèn luyện cũng như trong công việc, mới chỉ dừng lại ở việc “hô hào”, “khẩu hiệu”, “nói không đi đôi với làm”, “nói nhiều, làm ít” làm suy giảm uy tín đối với nhân viên và Nhân dân. Một bộ phận khác thì chưa chấp hành nghiêm các nguyên tắc của Đảng; còn cá nhân chủ nghĩa, bè phái, cục bộ, gây mất đoàn kết nội bộ. Một số cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu chưa gương mẫu trong nhận trách nhiệm và ý thức “tự chịu trách nhiệm”, chưa có “văn hóa từ chức” khi để xảy ra những sai phạm lớn. Còn có tình trạng đùn đẩy trách nhiệm, đổ lỗi cho cấp dưới, cơ chế, hoàn cảnh. Trách nhiệm của tập thể, cá nhân, nhất là người đứng đầu còn chưa được xác định rõ. Khi bị phát hiện sai phạm thì tìm mọi cách “chạy chọt” để “chạy tội”, “chạy án”...

Một bộ phận không nhỏ người đứng đầu có biểu hiện suy thoái về đạo đức, lối sống, tiêu cực, tham nhũng, vi phạm pháp luật. Từ năm 2013 đến nay, có tới hơn 11.700 vụ án bị xử lý về tham nhũng, chức vụ, kinh tế đều liên quan trách nhiệm của người đứng đầu. Ở nhiệm kỳ Đại hội XII của Đảng, trong số 3.200 cán bộ, đảng viên liên quan tham nhũng, có không ít cán bộ lãnh đạo cấp chiến lược, giữ chức vụ cao thuộc diện Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương quản lý, cụ thể là 110 cán bộ diện Trung ương quản lý, 4 Ủy viên và nguyên Ủy viên Bộ Chính trị; 27 Ủy viên và nguyên Ủy viên Trung ương, 4 bộ trưởng và nguyên bộ trưởng, hơn 30 sĩ quan cấp tướng

⁽¹⁷⁾ Báo cáo số 03-BC/TW, ngày 20/8/2021 của Ban Chấp hành Trung ương về sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

lực lượng vũ trang... thiếu gương mẫu, bị những ham muốn vật chất, quyền lực lấn át, vi phạm nghiêm trọng kỷ luật của Đảng, pháp luật của Nhà nước đã được xử lý nghiêm minh.

Nguyên nhân cơ bản của những hạn chế nêu trên là do một số cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị chưa nhận thức thật đầy đủ và sâu sắc về trách nhiệm nêu gương; chưa thực sự gương mẫu, quyết liệt, nói chưa đi đôi với làm; thiếu bản lĩnh, dĩ hoà vi quý, nể nang, né tránh, thậm chí còn bao che cho người vi phạm. Một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ cấp cao, thiếu tu dưỡng, rèn luyện, sa vào chủ nghĩa cá nhân, thậm chí suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Cơ chế kiểm soát quyền lực, công tác kiểm tra, giám sát việc thực thi quyền lực của người có chức vụ, quyền hạn chưa đầy đủ và đồng bộ; luật pháp, cơ chế, chính sách còn nhiều kẽ hở, dễ để bị lợi dụng; việc thực thi pháp luật nói chung và các quy định của Đảng, Nhà nước về nêu gương nói riêng ở một số cơ quan, đơn vị, địa phương chưa nghiêm.

*** Đối với Đảng bộ tỉnh Lai Châu:** Thấm nhuần lời dạy của Bác và quán triệt quan điểm chỉ đạo của Đảng, cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu các cấp ủy, cơ quan, đơn vị của tỉnh đã cơ bản thực hiện tốt trách nhiệm nêu gương, xây dựng phong cách, tác phong công tác theo quy định.

Cơ bản đội ngũ cán bộ, đảng viên, cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp, nhất là người đứng đầu luôn thực hiện trách nhiệm nêu gương trong mọi phong trào, mọi nhiệm vụ. Thể hiện rõ việc *nêu gương về lập trường tư tưởng chính trị*, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, mục tiêu, lý tưởng về độc lập dân tộc, chủ nghĩa xã hội và đường lối đổi mới của Đảng. *Nêu gương về đạo đức, lối sống, tác phong*, thường xuyên được cấp ủy, cơ quan, đơn vị đánh giá tình hình thực hiện trong sinh hoạt định kỳ và kiểm điểm hằng năm; đa số đảng viên *thực hiện tự phê bình và phê bình* với tinh thần thẳng thắn, trung thực, cầu thị, tự giác. Trong việc *nêu gương về quan hệ gắn bó mật thiết với nhân dân*, hầu hết đồng chí bí thư cấp ủy, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị duy trì việc tiếp công dân theo định kỳ; giải quyết ý kiến, kiến nghị của cử tri, khiếu nại, tố cáo của công dân, các vụ việc phức tạp; Hội đồng nhân dân các cấp phát huy vai trò là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của nhân dân; cơ bản cán bộ, đảng viên thực hiện tốt nghĩa vụ ở nơi cư trú, hằng năm được nhận xét ở mức tốt. *Thực hiện nêu gương về trách nhiệm trong công tác*, đa số chủ động, tích cực, đổi mới, sáng tạo trong lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện nhiệm vụ; thể hiện rõ nét trong việc triển khai nhiệm vụ trọng tâm, đột phá của Đảng bộ tỉnh; các ban cán sự Đảng, Đảng đoàn và huyện ủy,

thành ủy, đảng ủy trực thuộc tỉnh, cấp cơ sở thực hiện nhiệm vụ đột phá của cấp trên, đồng thời triển khai thực hiện 1.212 nhiệm vụ đột phá, nhiệm vụ trọng tâm và 663 mô hình tiêu biểu và bước đầu có kết quả tích cực; thường xuyên lan tỏa *yêu thương san sẻ* thông qua chương trình chia sẻ khó khăn với nhân dân bị thiệt hại do thiên tai hay trong đợt phòng chống dịch bệnh Covid-19. Quan tâm thực hiện nêu gương về *ý thức tổ chức kỷ luật*, chăm lo xây dựng và tăng cường đoàn kết nội bộ. Hằng năm, có trên 18% cán bộ chủ chốt cấp tỉnh, trên 11% cán bộ chủ chốt cấp huyện, trên 8% cán bộ chủ chốt cấp xã, khoảng 14% đảng viên được phân loại được xếp hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Tích cực xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu và cán bộ, đảng viên. Hầu hết các cấp ủy tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo, phong cách, lề lối làm việc, đảm bảo sự lãnh đạo toàn diện, sâu sát trong thực hiện các chủ trương, nghị quyết, quy định của Trung ương, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ chính trị, xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị. Cấp ủy các cấp cơ bản thực hiện nghiêm quy chế, chương trình làm việc; thực hiện chế độ lãnh đạo tập thể đi đôi với phát huy tinh thần chủ động, sáng tạo và trách nhiệm cá nhân, trách nhiệm người đứng đầu. Đảm bảo thực hiện nghiêm các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, giữ gìn sự đoàn kết, thống nhất ý chí, hành động; sắp xếp, xây dựng tổ chức bộ máy, đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức cơ bản đảm bảo tiêu chuẩn, phù hợp vị trí việc làm. Lãnh, chỉ đạo việc đổi mới, nâng cao chất lượng xây dựng, ban hành các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của cấp ủy, tổ chức đảng cụ thể, rõ quan điểm, chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp, dễ thực hiện và bảo đảm các điều kiện triển khai thực hiện hiệu quả; Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh, Ban Thường vụ Tỉnh ủy (khóa XIV) ban hành 19 nghị quyết chuyên đề, chỉ thị, đề án, kết luận thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội XIV Đảng bộ tỉnh; đồng thời chỉ đạo Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh xây dựng các nghị quyết, đề án, kế hoạch và bố trí nguồn lực triển khai thực hiện... Trong đó, tập trung giải quyết hạn chế, điểm nghẽn của tỉnh như cải cách hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, công tác cán bộ, phát huy lợi thế của địa phương như phát triển nông nghiệp hàng hóa tập trung, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống gắn với phát triển du lịch...¹⁸. Đa số cấp ủy, người đứng đầu cấp ủy *sâu sát cơ sở*, trực tiếp làm việc với cấp ủy cấp dưới hoặc đến địa phương để nắm tình hình, kịp thời giải quyết khó khăn, vướng mắc tại cơ sở; việc phân công các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh, lãnh đạo sở, ban,

¹⁸Tỉnh ủy Lai Châu, Báo cáo số 636-BC/TU, ngày 28/9/2020, Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XIII trình Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIV

ngành, đoàn thể tỉnh, lãnh đạo chủ chốt các huyện, thành phố dự sinh hoạt với đảng ủy cấp xã và dự, theo dõi, hướng dẫn sinh hoạt chi bộ khu dân cư mang lại hiệu quả rõ nét. Tăng cường *công tác kiểm tra, giám sát* việc triển khai thực hiện đối với các tập thể, cá nhân; riêng đối với công tác lãnh đạo, chỉ đạo quán triệt, học tập, tuyên truyền, triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, nghị quyết đại hội Đảng các cấp được triển khai thực hiện thường xuyên, nghiêm túc và hiệu quả.

Tuy nhiên, việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về xây dựng, chỉnh đốn Đảng ở một số đơn vị, địa phương chưa thật quyết liệt, chưa trở thành hoạt động tự giác ở không ít tổ chức đảng, tập thể, cá nhân. Việc thực hiện trách nhiệm nêu gương của một số cán bộ, người đứng đầu cấp ủy, cơ quan, đơn vị chưa được đề cao; còn một số cấp ủy, nhất là cấp cơ sở chậm đổi mới phương thức lãnh đạo, chưa năng động, sáng tạo, việc cụ thể hóa chủ trương, nghị quyết của Đảng còn hình thức, chưa khoa học, chưa phù hợp với thực tiễn, thiếu tính khả thi. Chất lượng sinh hoạt cấp ủy, chi bộ ở một số nơi chưa đáp ứng yêu cầu, tự phê bình và phê bình chưa được đề cao. Một số cấp ủy, người đứng đầu lãnh đạo, chỉ đạo thiếu sâu sát, triển khai thực hiện có nhiệm vụ chính trị còn chậm. Chất lượng, hiệu quả hoạt động của chính quyền một số nơi chưa toàn diện, quản lý, chỉ đạo, điều hành có việc chưa quyết liệt. Vẫn còn một số cán bộ, đảng viên, trong đó có cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp bị xử lý kỷ luật, thậm chí vi phạm pháp luật. Một số cán bộ, công chức, viên chức trình độ, năng lực, trách nhiệm công vụ chưa cao, còn nể nang, ngại va chạm, né tránh, có biểu hiện tư tưởng chọn vị trí việc làm,... ảnh hưởng đến uy tín của cá nhân, tổ chức.

Nguyên nhân của những hạn chế trên là do một số cấp ủy, tổ chức đảng nhận thức chưa đầy đủ về mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng về trách nhiệm nêu gương, xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu và cán bộ, đảng viên cũng như công tác kiểm tra việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của cán bộ, đảng viên; việc triển khai thực hiện trách nhiệm nêu gương có nơi còn hình thức. Một số tổ chức cơ sở đảng năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu còn hạn chế; chưa nêu cao tinh thần tự phê bình và phê bình, còn biểu hiện nể nang, né tránh, ngại va chạm, chưa mạnh dạn góp ý thẳng thắn những khuyết điểm của tổ chức và cá nhân. Một bộ phận cán bộ, đảng viên, trong đó có cả người đứng đầu một số cơ quan, đơn vị chưa nêu cao ý thức tự giác trong tu dưỡng, rèn luyện đạo đức lối sống, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

2. Sự cần thiết của việc nêu cao trách nhiệm nêu gương, xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu và cán bộ, đảng viên

Hơn 90 năm qua, Đảng ta đã xác lập, củng cố và ngày càng nâng cao vai trò lãnh đạo, sức mạnh và uy tín của Đảng bằng chính bản lĩnh, nghị lực, trí tuệ, lý luận tiên phong; bằng đường lối đúng đắn mang lại lợi ích thiết thân cho Nhân dân, cho đất nước; bằng sự *nêu gương*, hy sinh quên mình, phấn đấu không mệt mỏi của đội ngũ cán bộ, đảng viên; bằng một tổ chức đoàn kết, thống nhất chặt chẽ, vững chắc; bằng mối liên hệ máu thịt với Nhân dân, được Nhân dân hết lòng tin yêu, ủng hộ và bảo vệ⁽¹⁹⁾.

Nhiệm kỳ Đại hội XIII là một dấu mốc, một bước chuyển hết sức quan trọng, làm tiền đề cho các nhiệm kỳ tiếp theo để thực hiện thắng lợi mục tiêu chiến lược phát triển đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng nhấn mạnh một trong những nhiệm vụ trọng tâm “Tập trung xây dựng Đảng về đạo đức, tích cực đấu tranh phòng, chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; ngăn chặn, đẩy lùi có hiệu quả tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ gắn với đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; phát huy thật tốt trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên theo phương châm chức vụ càng cao càng phải gương mẫu”⁽²⁰⁾.

Cán bộ là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng; công tác cán bộ là khâu “then chốt” của công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Để thực hiện thành công đường lối đổi mới và Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, khơi dậy tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, vai trò của cán bộ, đảng viên ngày càng trở nên quan trọng. Rất cần những cá nhân điển hình, tiêu biểu, nhất là người đứng đầu, cán bộ, đảng viên là hạt nhân, gương sáng để dẫn dắt, nhân rộng để mọi người noi theo, cùng tiến bộ, như lời Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng từng nhấn mạnh: “Nếu gần 200 Ủy viên Trung ương khóa XII, từng đồng chí thật sự soi vào bản thân mình, đề cao trách nhiệm nêu gương và gương mẫu đi đầu thực hiện thì sẽ có sức lan tỏa rất lớn, sẽ tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ trong toàn Đảng, toàn hệ thống chính trị, góp phần củng cố, tăng cường niềm tin của cán bộ, đảng viên, Nhân dân vào Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ Chính trị và Ban Bí thư”⁽²¹⁾.

Thời gian qua, những hạn chế trong việc thực hiện trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu, cán bộ, đảng viên đã phần nào làm suy giảm

⁽¹⁹⁾ Phát biểu của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị cán bộ toàn quốc quán triệt, triển khai Kết luận và Quy định của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngày 09/12/2021.

⁽²⁰⁾ Nguyễn Phú Trọng. Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. NXB Chính trị Quốc gia Sự thật. Hà Nội - 2022. Trang 55, 56.

⁽²¹⁾ Phát biểu của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng bế mạc Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII)

niềm tin trong Nhân dân đối với đội ngũ lãnh đạo cũng như những cán bộ, đảng viên có biểu hiện suy thoái. Những sai lầm, khuyết điểm đã và đang được nhận diện, xử lý nghiêm với nguyên tắc không có vùng cấm, không có ngoại lệ. Trong giai đoạn hiện nay, cán bộ, đảng viên dễ bị cám dỗ bởi “những viên đạn bọc đường”, vì vậy, trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cần tiếp tục được đặt ra với những yêu cầu ngày càng cao hơn.

Người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, lãnh đạo các cơ quan, đơn vị có vai trò dẫn dắt, chèo lái, quyết định trực tiếp đến kết quả tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, chương trình, kế hoạch cũng như sự thành công hay thất bại của cơ quan, đơn vị. Do đó, thực hiện tốt trách nhiệm nêu gương, tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, giữ vững bản lĩnh, lập trường tư tưởng vững vàng, không dao động trước những tác động từ bên ngoài, xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền và lãnh đạo cơ quan, đơn vị là một trong những yêu cầu có ý nghĩa quan trọng và ngày càng cần thiết.

IV. NÊU CAO TRÁCH NHIỆM NÊU GƯƠNG, XÂY DỰNG PHONG CÁCH, TÁC PHONG CÔNG TÁC CỦA NGƯỜI ĐỨNG ĐẦU VÀ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN, GÓP PHẦN XÂY DỰNG ĐẢNG BỘ VÀ HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ CỦA TỈNH TRONG SẠCH, VỮNG MẠNH

Để việc thực hiện các quy định về trách nhiệm nêu gương, xây dựng phong cách, tác phong công tác của cán bộ, đảng viên nói chung, người đứng đầu nói riêng trở thành nền nếp, hiệu quả, trong thời gian tới các cấp, các ngành tập trung thực hiện một số nhiệm vụ, giải pháp sau:

Một là, tiếp tục quán triệt sâu sắc và tổ chức thực hiện nghiêm túc các quy định của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về trách nhiệm nêu gương, Quy định của Đảng về những điều đảng viên không được làm, Nghị quyết Trung ương về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, Nghị quyết về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ và Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” và nghị quyết đại hội đảng các cấp.

Từ đó, nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu về vai trò, trách nhiệm nêu gương, coi đây là yêu cầu tất yếu khách quan, là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên của công tác xây dựng Đảng, nhằm nâng cao uy tín, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu và vai trò cầm quyền của Đảng. Khi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu nhận thức được vai trò, trách nhiệm của mình, gương mẫu chấp hành các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước;

thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ sẽ có tác động tích cực đến các hoạt động của địa phương, đơn vị. Ý thức trách nhiệm, tinh thần gương mẫu của người đứng đầu có ý nghĩa quyết định với việc thực hiện nêu gương của cả tập thể địa phương, cơ quan, đơn vị đó. Nơi nào người đứng đầu nêu cao tinh thần trách nhiệm, chủ động và quyết liệt trong lãnh đạo, chỉ đạo và tiên phong gương mẫu, nói đi đôi với làm thì nơi đó việc thực hiện nêu gương đi vào thực chất, hiệu quả.

Hai là, đối với người đứng đầu phải là người thực hành nêu gương đầu tiên, thể hiện toàn diện trên các mặt về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và tác phong sinh hoạt, công tác.

Về tư tưởng chính trị, người đứng đầu các tổ chức, cơ quan, đơn vị cần tự giác, gương mẫu, đi đầu trong quán triệt và bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, mục tiêu, lý tưởng, đường lối đổi mới của Đảng. Kiên quyết đấu tranh chống mọi biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Sẵn sàng hy sinh lợi ích cá nhân vì lợi ích chung của Đảng, của Nhà nước và Nhân dân.

Về đạo đức, lối sống, người đứng đầu các tổ chức, cơ quan, đơn vị phải tự giác, gương mẫu thực hiện nghiêm quy định của Đảng về những điều đảng viên không được làm. Có lối sống trong sạch, lành mạnh, thực sự cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Gương mẫu chấp hành Hiến pháp và pháp luật của nhà nước, nghị quyết, chỉ thị của Đảng, sự phân công, điều động của tổ chức. Đi đầu thực hiện nền nếp, chế độ sinh hoạt đảng, các quy chế, quy định của tổ chức, cơ quan, đơn vị và địa phương nơi cư trú. Kiên quyết đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, lối sống vụ lợi, thực dụng, cơ hội, ích kỷ, lợi ích nhóm. Bản thân không tham nhũng và đi đầu trong phòng, chống quan liêu, tham nhũng, tiêu cực. Sẵn sàng nhận, chịu trách nhiệm khi tổ chức, cơ quan, đơn vị do mình phụ trách xảy ra tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, đồng thời kiên quyết sửa chữa.

Về tác phong sinh hoạt và công tác, tự giác nêu gương về đức khiêm tốn, giản dị, tác phong sâu sát thực tế, gần gũi thấu hiểu tâm tư, giải quyết kịp thời nguyện vọng, lợi ích chính đáng của cấp dưới và Nhân dân. Kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện vô cảm, quan liêu, cửa quyền, hách dịch và các hành vi những nhiễu gây phiền hà cho Nhân dân.

Người đứng đầu phải gương mẫu chấp hành nguyên tắc tập trung dân chủ, đề cao ý thức trách nhiệm và tận tụy với công việc theo chức trách, nhiệm vụ được giao. Luôn chủ động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm. Làm việc có nguyên tắc, kỷ cương, có lý có tình, không lạm dụng chức vụ, quyền hạn để mưu cầu lợi ích cá nhân, cục bộ. Hết lòng chăm

lo xây dựng và tăng cường đoàn kết nội bộ, chăm lo sự tiến bộ của đồng chí, đồng đội.

Người đứng đầu phải là tấm gương tự phê bình và phê bình, cầu thị, tự giác, trung thực, tránh xa nịnh bợ của cấp dưới. Chủ động tự giác nghiêm túc nhận khuyết điểm và có kế hoạch sửa chữa. Không chạy theo thành tích, tranh công, đổ lỗi, đùn đẩy trách nhiệm, khuyết điểm cho người khác, che giấu khuyết điểm. Trong phê bình không né tránh, “dĩ hòa vi quý”, phải chân thành, công tâm, có lý, có tình trên tinh thần thương yêu đồng chí, đồng đội. Thăng thân đấu tranh bảo vệ lẽ phải, kiên quyết chống chia rẽ, bè phái, lợi dụng phê bình gây mất đoàn kết.

Việc nêu gương và thực hiện trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu cơ quan, tổ chức cần được tiến hành thường xuyên, liên tục, mọi lúc, mọi nơi, điều đó sẽ có tác dụng rất lớn trong tăng cường, củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và Nhân dân đối với Đảng.

Ba là, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cơ quan, đơn vị phải nâng cao nhận thức, nghiêm túc rèn luyện để thực hiện tốt về trách nhiệm nêu gương, xây dựng phong cách, tác phong công tác. Cán bộ năng động, đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám đột phá, dám đương đầu với khó khăn thử thách, dám chịu trách nhiệm và quyết liệt trong hành động vì lợi ích chung; phát huy tính tiên phong, gương mẫu, trọng dân, gần dân, tin dân, hiểu dân, học dân; kiên quyết đấu tranh phòng, chống với những biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, tham nhũng, tiêu cực.

Thực hiện phương thức nêu gương “Nói đi đôi với làm” theo tinh thần của Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng như Nghị quyết Trung ương 6 khóa XIII đề ra đó là: “Nói” phải đúng chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, không được thêm bớt, nói sai sự thật; không được “nói một đằng, làm một nẻo”; tránh nói, tránh hứa mà không làm, nghĩa là phải nêu gương bằng hành động, bằng hoạt động thực tiễn, tổ chức thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Tích cực học tập, bồi dưỡng về lý luận chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ; tiếp cận và ứng dụng khoa học, công nghệ; không ngừng rèn luyện để tạo lập tư duy hệ thống, phương pháp làm việc khoa học. Thực hiện hiệu quả kế hoạch của cá nhân về thực hiện Kết luận số 01-KL/TW gắn với Kết luận số 21-KL/TW, làm cơ sở để kiểm điểm, đánh giá, xếp loại cán bộ, đảng viên hằng năm.

Bốn là, thực hiện đồng thời việc phát huy tính tự giác nêu gương với tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, người đứng đầu theo quy định của Đảng nhằm kịp

thời phát hiện, ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái, tiêu cực, thiếu gương mẫu, giúp củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và Nhân dân vào đội ngũ cán bộ, đảng viên nói chung, cán bộ lãnh đạo, quản lý nói riêng, cũng như vai trò lãnh đạo của Đảng. Đồng thời, tiếp tục rà soát, bổ sung, hoàn thiện hệ thống các quy chế, quy định về trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu; xác định rõ thẩm quyền, trách nhiệm cá nhân, nhiệm vụ, quyền hạn của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền đối với cơ quan, tổ chức, tránh tình trạng đổ lỗi, trốn tránh trách nhiệm.

Năm là, chú trọng phát hiện, biểu dương, lan tỏa rộng rãi những “tấm gương sáng”, hình ảnh đẹp, những “mẫu mực” trong đạo đức, lối sống, phong cách làm việc và những cống hiến cho quê hương, đất nước của những người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp và cán bộ, đảng viên tới toàn thể Nhân dân các dân tộc trên các diễn đàn, hệ thống báo chí, phương tiện thông tin đại chúng,... Nhằm tạo nên tác động tích cực, trực tiếp khơi dậy việc “noi gương” và thực hiện trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên và những người đứng đầu khác, đồng thời, củng cố niềm tin của Nhân dân với đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý.

KẾT LUẬN

Nêu cao trách nhiệm nêu gương, xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu và cán bộ, đảng viên ngày càng được coi trọng và nâng tầm. Các cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên thấm nhuần và thực hiện tốt các nhiệm vụ, giải pháp, đưa việc nêu gương, phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu trở thành việc làm tự giác, thường xuyên và nếp văn hóa của mỗi người; chức vụ càng cao càng phải gương mẫu, tạo sự lan tỏa với tinh thần: “Tiền hô hậu ủng”, “Nhất hô bá ứng”, “Trên dưới đồng lòng”, “Dọc ngang thông suốt”; củng cố lòng tin của Nhân dân với Đảng, xây dựng Đảng bộ và chính quyền các cấp ngày càng vững mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới, quyết tâm thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội XIV Đảng bộ tỉnh và nghị quyết đại hội đảng các cấp, nhiệm kỳ 2020 - 2025.